

A'

RELIGIO 'S HAZA SZOZATA

V. FERDINAND'

Apostoli Királyunk 's Urunk'

SZÜLETÉSE NAPJÁN.

*h í r d e t t e**Szalay Imre.**A' Wessprémi Székes Egyházban.*

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

OF THE

UNIVERSITY

OF CHICAGO

LIBRARY

OF THE

UNIVERSITY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

V. FERDINAND'

Apostoli Királyunk' 's Urunk'

SZÜLETÉSE NAPJÁN.

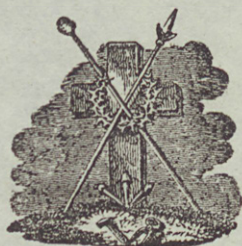

hirdette

SZALAY IMRE.

A' Wespzeimi Székes Egyházban.

MDCCCXXXIX.

WESZPRÉMBEN,

Nyomatott Ns. Jesztány Totth János által.

V. FERDINAND

Apostoli Királyság és Uralkodó

MEZŐTÖRSENYI M. JÓZSEF

MEZŐTÖRSENYI

MEZŐTÖRSENYI

MEZŐTÖRSENYI

MEZŐTÖRSENYI M. JÓZSEF

Ö
egy
H.
A'
szül
ben
tetv
föls
élet
tato
is e
nep
szív
a'
haz
sek
rály
nal
a'
sain

**Adjátok meg, a' mi a' Császáré, a' Császárnak;
a' mi az Istené, az Istennek. Mát. XXII. 21.**

Öröm-teltt kebellet lépek ma föl e' szent emeletre; egy szent lelkülettől elfogulva intézem hozzátok K. H. e' szónoki székről a' **Religió 's Haza'** szövegét. A' mi koronás 's törvényes apostoli Királyunknak születési emlék és öröm ünnepe gyűjte egybe ide bennünket hódoló indulattól és készségtől ösztönöz-
tetve: hogy, midőn az Egek' Urának V. **Ferdinánd** fölséges Fejedelmünk' 's Urunk' hosszas 's boldog életéért az oltár' zsámolyánál esdeklünk; ezen ájtatos gyakorlattal összehangzó szent határozatokra is eltökélni engednők magunkat.

Mi illőbb tehát: minthogy e' jeles nemzeti ün-
nepen és e' szent helyen buzgó figyelembe merült szíveitekbe olly igazságokat csepegtessek, mellyek, a' **Religió'** {vezér fonalát követve, egyszer'mind hazafiúi érzetekre is benneteket fölgerjeszteni képe-
sek lennének; hogy így, az **Istennek**, mint a' Ki-
rályok' Királyának, **mi az Istené**, és a' **Császár-
nak is**, mint isteni megváltónk tanítja, azt, a' **mi
a' Császáré**, megadni, vallási és polgári tartozá-
sainknál fogva kötelességünknek lenni esmérjük.

Két fő tévedés terjedez jelenkori nemünk' körében, mellyeknek egyike is, ha erőre kaphat, elégséges az emberiséget a' boldogtalanság' mélyjébe sodorni. Vannak t. i. egy részről: kik a' **Religiót** agyrémnek, babonának, és az inségeket élesztő kútforrásnak tekintik; vannak más részről: kik azt, ha talán nem egészen tagadják is hasznos segéd eszközül szolgálni a' társas életnek, nem szűnnek még is némi káros 's veszélyes befolyásokról vádolni, 's azért ellene szegülni, ellene törekedni, és abból a' közjó' megcsökkenésével játékot is űzni. Amazok kívánnának az éggeli minden szövetséget szétszaggatni, 's hívatlanul önkoholt nézeteik szerint a' földi csendet vélt fölháborításából kiemelni 's biztosítani; — emezek, kik az Isten s emberek közti kötések nem ugyan egészen fölbontani, de még is annyit kivívni törekednek: hogy az embernek Istentől függését meggyengítsék. Azok az Istent az emberi kebelből száműzni; ezek a' törvény' 's polgári intézmények' védelmétől a' vallást megfosztani nem iszonykodnak. Egyik rész Isten nélküli elveivel, 's törekvéseivel a' társas életet rögtön előlné; a' másik hideg részvétlenséggel annak ingadozását és hanyatlását siettetné.

Azonban ne szégyeneljük, ne vonakodjunk mi **KK!** azon józanabb felekezethez számítani: kik nemeslelkűleg a' **Religió'** igazságihoz ragaszkodva tettelesen tanúsítják: a' **Religió'** hasznos és boldogító hatását, és a' polgári jólétre is sikeres 's jótékony befolyását. — Engedje az ég! hogy ne kényszerítessünk valahára az eláradott gonoszságok' nehezékétől lebillenő mérlegből a' **Religió'** szükséges voltát következtetni. Esmérjük meg, mielőtt a' veszély magunk' 's maradékink' fejére sulyosodjék: hogy **Religió'** nélkül az emberi társaságok' építmé-

nye nincs erős, tartós 's biztos alapra fenekítve. Mondom tehát: hogy a' **Religió 's Haza** egyesített **Szózatát** halljuk 's kövessük; mert mind a' kettőnek viszonyos érdekében fekszik a' köz boldogság' előmozdítása. Azért igyekszem jelen egyházi beszédemet oda intezni: hogy megértsétek jeles Hallgatóim: mit tesz a' **Religió a' polgári társaságnak javára?** és mi üdvös észrevételeket kell, kívált a' jelenkorra, abból következtetni? kérek figyelmet.

Nem gondolhatni polgári társaságot főhatalom, törvény 's viszonyos kötelességek nélkül. **Religió** nélkül pedig sem a' főbbségi hatalom, sem a' törvény, sem a' kötelezések nem bírhatnak elégséges erővel a' közbátorság, a' személy 's vagyon' fenntartására, és a' társasági testület' tagjainak czélszerű korlátozására. Hanem midőn a' **Religió a' főhatalmat az Istentől származtatja, a' törvények' teljesítését lelkiismeretes pontossággal sürgeti, a' kötelességeket az eskü' szentségével biztosítja, kezkesedik egyszer'smind a' társas élet és polgári szerkezetek' bátorságáról 's boldogságáról.**

Először is a' **Religió** ad erőt a' főlségi hatalomnak, mellynek isteni szármozást tulajdonít. — Mert valljon ki hozhatja kétségbe: hogy a' legbölcsebb isteni gondviselés úgy intézte légyen el az emberek' sorsát: hogy társas életre rendeltetvén, valamint a' magzatok a' szüléktől, úgy a' szolgák uraiktól, az alattvalók előjáróiktól a' népek uralkodóiktól függjenek, egymás iránti viszonyokba öszvesítve éljenek, és ezek szerinti kötelességekre szoríttassanak. Az első ember mint köz atyja az emberiségnek Istentől vette azon felsőbbbségi hatalmát, mellyet mind Ő,

mind a' következő családok atyjai is; a' nemzés' útján 's szinte isteni rendelésből a' tőlök származott házi népeken gyakoroltak. És ez valódi eredete a' fölsőbbiségi, vagy ha akarjuk mondani, királyi hatalomnak: melly természetesen nemzetségről nemzetségre által szállott, és a' ki atyja, az Főnöke 's Parancsnoka is volt házi népének; kinek mindnyájan hódolni 's engedelmeskedni tartoztak természeti származásuk 's függésöknél fogva. — A' mint idővel szaporodott az emberi nem, tágulni kezdtek az atyai hatalom' kötelei, és a' megsokasodott házi népek eltértek lassankint a' hajdani egyszerűsegtől; a' nagyobbra 's többre vágyás' irigykedő lelkétől pedig megkísértetve 's elragadtatva az öszve-függés és közbátorság' lánczait megszaggatva látván, kényszerítve levének a' hatalmat azokra ruházni, kiket a' kor, ész, tapasztalás, erő közülök főnökül kijelelt, kikhez az engedelmesség 's hódolat által magokat lekötelezni, főhatalomnak alája vetni, 's így társasági szövetséget alakítani készebbek valának, mint a' fejtelenségnek sokkal nyomasztóbb járma alatt létöket 's vagyonukat kockáztatni 's veszélyeztetni. — Ezt bizonyítja az emberi nemnek története, mellynek legeredetibb, leg-hitesebb oklevelei a' Szentírások.

Nem nyilatkozik ugyan az Isten' szava a' királyi vagy más főhatalom' minőségének is isteni eredetéről; az evangyéliom is elmellőzi a' kormányzás különféle nemeit és minden fölsőségi hatalomról általjában mondja: hogy nincs hatalmasság, mint az Istentől, a' melly pedig van, az Istentől veszi származását. Miből kétségtelenül kitünik: hogy az isteni Gondviselés' műve az: hogy valamint az égi csillagok isteni törvény szerinti rendszerben futják be köreiket; úgy az emberi társaság is csak Isten-

től kiszabott rendeletből vagyon úgy alakítva: hogy egy részről a' fölségi hatalom, más részről az engedelmesség és hódolat tartsa egybefüggésben 's összehangzásban a' sok tagokból álló egész társaság' tömegét. E' szerint van az isteni rendeletnek tagadhatatlan bélyege minden törvényes 's rendezett polgári szerkezeten kinyomva, különbözzék bár külső alakjára 's formájára nézve egymástól.

Ha tehát a' fölségi akár egyes, akár többes személyekbe egyesített fő — 's így a' mi majd ezredes polgári alkotmányunkban divatozó Királyi hatalom is, a' kitett értelemben Istentől veszi eredetét, olly méltánylatot, olly tekintetet érdemel, mellynek minden bizodalmatlanságot, minden engedetlenséget, minden ellenszegülést, minden fölzendítő 's rendbontó merénnyt 's igyekezetet ki kell zárnia. Ha a' fölségi hatalom Istentől van, oh mennyire nemesbül az iránta való hódolat 's engedelmesség? Ha én fejedelmemben az Istennek az igazság kiszolgáltatására 's a' rend' fentartására, a' személy 's vagyon biztosítására rendelt szolgáját 's mint egy megbízottját tekinthetem a' **Religió** javaslata szerint; akkor ő benne, noha emberi alakban a' Királyok' Királyát tisztelem, Néki önkényt hódolok 's mint az isteni igazság' 's irgalom' Képmássa előtt mélyen fejet hajtok, nem megalacsonyítva, hanem inkább fölmagasztalva érezvén ezáltal emberi valómat.

Továbbá a' **Religió** ad erőt a' törvényeknek, midőn azoknak lelki esméretes megtartását sürgeti. Mindenegy nemzeti testületnek vannak némelly alkotmányos alap törvényei, mellyek a' törvényhozási 's kormányzási formát 's rendszert meghatározzák, 's a' mellyek az egésznek irányát 's körét úgy kijelelik; hogy ezek mint sark oszlopok nélkül maga

az alkotmány ingadozásba jő, 's végtére összedül. Vannak ismét ezek alá rendelt és az egyes házi népek vagy személyek' viszonyait tárgyzó 's szabályozó különösből polgári és fenytő törvények, 's ezeknek ugyan az idő, hely, 's egyébbb körülmények adhatnak némi módosításokat; de, míg fenállanak, sinórmértékül szolgálnak az Előjáróságnak a' köz szinte mint a' külön viszonyok 's ügyek' igazságos és megnyugtató elintézésére és végrehajtására. Szóval e' két rendbeli törvények rendezik 's korlátozzák az egész népeknek 's az egyeseknek sorsát; 's szerintek kiszolgáltatván az igazság, számüzve van az önkény 's zsarnokság. —

De hát miért hozatnak törvények, miért iktatnak, 's szedetnek törvénykönyvekbe; ha tiszteletben nem tartatnak, ha fondorlással félre csavartatnak, ha erővel elcsigáztatnak 's sikkasztatnak, ha a' tisztviselők szenvedélyeinek inyje azokat sikerökből kiforgatja? — Nem szükséges e' tehát leginkább: hogy azoknak lelkiismeretes megtartása 's végre hajtása biztosítva légyen? Még a' pogány böles törvény hozók is arra törekedtek: hogy törvényeiknek isteni hitelességet, isteni erőt szerezhetnének, hogy mind a' főnökök, mind a' nép az isteni hatalom 's törvények oltalma és fölügyelése alatt álljanak. — De mit tapasztalunk e' földi létünk' szakaszában? Nem de sokszor megilletődve 's bámúlva azt: hogy a' törvényt tisztelő jutalom helyett nem ritkán áldozatává lesz hűségének? ellenben a' vakmerő törvényszegőt gyakran fenyték 's büntetés helyett becsülés 's jobb sors emeli mások' fölébe? — Mit tesz itt a' **Religió**? a' megzavartnak látszó rendet helyre állítja és az elsőt egy jövőendő jobb élet bizonyos jutalmával bátorítja 's vigasztalja; — a' másikat kikerülhetlen

örök büntetések' félelmével rettentí 's visszatartóztatja; és így isteni tekintetű 's rendületlen erejű szentesítést szerez a' törvénynek.

Oh Keresztény hazámiai! ne fosszátok meg nyolcz századot meghalladott sarktörvényeinket ezen legerősebb gyámolyától! ha ingadoz, ha hanyatlik a' **Religió**, oh iszonyú képzet! együtt esik el ezzel az imádva szeretett haza alkotmánya is!

Még a' **Religió** ád erőt a' viszonyos kötelezéseknek is, midőn a' hit 's eskü által azokra nyomja az isteni kezesség' pecsétjét. Lehet e' akármi is fontosabb annál, mint mikor az emberek viszonyos kötelezéseiknek megtartására és erősbbítésére az ég 's Isten színe előtt ünnepélyesen fölesküsznek? és mi adja ismét ennek a' szükséges lekötő erőt, ha nem a' **Religió**? — A' Fejedelem, mielőtt tronjára föllép; a' tisztviselő midőn székét elfoglalja; az egyházi előjáró, minekelötte hivatalába iktatik; a hadvezér, mielőtt a' seregek' parancsnokságát átveszi: a' bíró, midőn az ítélő pálczáat kezébe fogja; a' nemzeti 's külön vagyon Sáfárja, kinek a' köz 's egyes jóllétnek eszközei 's elintézése kezére bízatnak, mindnyáján esküvel kötik le magokat tartozásaiknak hű 's pontos teljesítésére. És vagyon e' akár mi fontos ügy avagy viszony a' társas életben, mellyre eskü letétel ne kívántatnék? — De lehet e' gondolni, lehet e' várni attól hűséget, a' ki vagy Istent nem hisz, vagy hozzá, méltó tisztelettel nem viseltetik? És oh milly szomorító, milly borzasztó jelenet az: ha egy egész népség esküjét megszegi, 's hívtelenül azzal, mi legszentebb, játékot űzván, a' magára kért isteni bosszúnak villámától lesújtva egyszerre a' legnagyobb veszély' örvényébe lesülyed!

Oh Isten! mentsd a' te magyar népedet a' hűségtelenség' e' szörnyétől! és támogasd, erősítsd őtet

a' **Religió**' hatalmas karjaival Királyához 's ősi alkotmányához való ragaszkodásában 's hívségében!

Im' e' rövid rajzból eléggé kiviláglik: hogy a' **Religió**, melly a' főhatalmat, a' törvényt, a' kötelességeket megerősíti, biztosítja, 's fentartja, midőn mindent az Istentől hoz le, minden igazinknak, minden tartozásinknak első láncz szemét az Isten' tronjához köti, — az emberi társaságnak megbecsülhetetlen 's minden emberi igyekezetet túl haladó hasznokat készít. Halljátok csak Keresztények! mint szólnak erről, mint igazítják útba a' kételkedő 's habozó emberi elmét a' Szent Írások: *En általam, úgy mond, az isteni bölcseség, országolnak a' Királyok, 's igazat végeznek a' törvényszerzők; én általam parancsolnak a' Fejedelmek, és igazságot tesznek a' hatalmasok.* [Péld. Besz. VIII. 15. 16:] A' nagy Apostol pedig a' világ szerte hatalmas Rómaiakhoz így szól: „Minden lélek alája vettessek a' felső hatalomnak, mert nincs hatalmasság, hanem az Istentől; azokaért szükséges, hogy engedjete, ne csak a' büntetésért, hanem a' lelki esméretért is; — azért adjátok meg mindennek a' mivel tartoztok, a' kinek adóval, adót; a' kinek vámmal, vámot; — a' kinek félelemmel, félelmet; a' kinek tisztelettel, tiszteletet,” [Róm. XIII. 1. 5. 7:]

Bátran föl merek már hivatkozni, és e' kérdést támasztani: — ha valljon mutathattok e' országglási szerkezetet, melly bármi vallás nélkül egészen szütkölködött volna? avagy azt isten-tiszteleti gyakorlásában, szertartásában, tanítmányában, tanítói 's áldozási szolgáltaiban illő tekintetben tartani, védeni, 's méltánylani minden fölött nem törekedett volna? És jóllehet a' babona, és hibás vélemény' ferdesége némelly homállyal fedé is néha a' **Religió** tisz-

ta igazságát, azon fénysúgár még is, a' külső isteni tisztelet különbözvén is, kihatott: hogy az Istenséget, mint fővalót az egész napalatti teremtmények fölé emelni, és Néki minden fölötti tisztelettel hódolni, és ahoz a' fejedelmi méltóságot rokonítani igyekeztek minden nemzetek.

Nem fárasztom béketűrésteket a' történeti adatok terjedelmes fölhordásával, mert úgy is tudvák ezek előttetek, jelesbül pedig az: hogy valamint az Egyiptomiaknál, Görögöknél, Rómaiaknál, úgy az uralkodásuk alá hódított, sőt a' tőlök független nemzeteknél is mindenkor, 's minden polgári szerkezeteikben 's törvényeikben a' Fejedelmek, a' seregek' parancsnoki 's népfőnöki Isteneikhez fordultak, és a' vélt istenség' megengesztelésével és orákulumaikkal támasztották 's állapították meg törvényszerzési hatalmukat. Mit jelent ez egyebet, mint: hogy az emberek egyetértőleg mindenkor 's mindeütt az Istenségben az emberi sorsok' elintőzését tekintették, és a' kiszabott mód szerint tisztelték 's imádták? és azért, a' mennyire lehetett, a' főkirályi hatalommal a' vallási Főigazgatást egyesíteni és így a' teljes igazgató hatalmat sikeresbé tenni akarták? Az istentagadást pedig és az Istent illető dolgoknak szentségtelen kigúnyolását 's megfertőzését, a' vallástalan különcséget a' büntetésre legméltóbb törvényszegések sőt fölségsértések közé is számították. Sőt hogy a' vallás' szolgáinak megvetése és lealacsonyítása magára a' még becsben tartott isteni tiszteletre ne háruljon, papjaikat mint a' Királyok' Királyának szolgálait, csak azért is a' törvények által tiszteletben tartatni rendelték: hogy ezeknek tiszteletlenségéből a' **Religió** ne csökkenjék; az előjárói képviselője az Istenségnek kisebbséget 's dísztelenséget ne szenvedjen, és tekintetében

a' törvény hozási hatalom a' vallással, 's ennek szolgáltaival együtt semmit ne veszessen.

Ezen történeti fővonások eléggé kimutatják a' **Religió**nak mind a' pogány vallásu nemzeteknél, mind főleg a' Krisztus tiszta **Religiójának** követőinél mindenkor becsben tartását. És hogy ne is említsem a' Zsidó népnek fölöttébbi buzgó ragaszkodását a' religióval egybe szőtt polgári alkotmányához; légyen elég csak azt érintenem: hogy a' keresztény népeknél minden ünnepélyes szerződések a' legszentebb 's legigazságosabb Istennek nevében és a' **Religió** kezessége alatt köttetének 's köttetnek a' Keresztény századokban.

Ugyan azért oh bámulatra, sőt szánakozásra méltó vakoskodása még is az sokaknak: hogy az **Evangelium'** déli világánál sem látják azon tiszta igazságot, mellyet az emberiség a' bálványozás' setétségében vakoskodva is sinormértékül elfogadni igyekezett. Valljon nem értik e' ezek, vagy érteni nem akarják; hogy a' **Religió**nak, az Isten tiszteletének, a' vallás' szolgáinak megvetését a' történetek' hosszú sora eléggé gáncsolja 's czáfolja? Az ő régiségtől mostanig az emberi nem' köz egyetértése oda nyilatkozik: hogy a' **Religio** az uralkodóknak szinte, mint a' népeknek legdrágább, legjótékonyabb kincse, mellyet azért becsben tartani embernek legszentebb tartozása. — Oh Fejedelmek! és a' főhatalom' képviselői! oh nemzetek! irtózzatok a' **Religiot**, 's minden ahoz tartozandókat megvetni, lealacsonyítani, és a' közjóra hathatós befolyásától megfosztani! Ha a' **Religiót** ezen isteni származású égi alakot illető tekintetéből kivetkeztetitek, igen is irtózzatok! mert nélküle a' fölségi hatalom, 's a' népek' csendessége, összetartása 's boldogsága veszve van! és a' melly mérték-

ben fogy tekintete, fogy és enyészik a' társaságok' jóllétének fény csillaga is!

De talán azt vélitek, hogy a' Fejedelmek, Uralkodók, Tisztviselők 's Előjárók czélzása nem is egyéb: mint saját kényököknek kedvezni, a' fenálló jó rendet helyéből kiforgatni, az emberiséget a' szerencse' kétes fordulatára eresztetni, és a' népeket minden vezér fonál nélkül a' feslettség' 's elvetemültség' játékává 's áldozatává kitenni? Oh koránt sem! hanem inkább: hogy alattvalóikat boldogítsák, a' törvények, a' jó erkölcsök, a' jóra törekvés által a' kormányukra bízott társaságot virágzásba hozzák 's abban megtartsák. És így ők eszközi a' szent Gondviselésnek; atyjai 's örjei népeiknek 's alattvalóiknak; szent 's isteni az ő hivatásuk: **áldás Koronás 's fölkenetett fejükre!**

Jóllehet azonban, hogy a' fejedelmi 's fennségi méltóságokat is néha emberi gyengeségek, 's némi kitérő szenvedélyek környezik, és az arany korona ragyogását is homályba borítják. De valljon ez e' főbb oka egész népek' 's országok' fölzúdulásának és végső elpusztulásának? mint inkább a' vallástalanság és erkölcostelenség okozta álbölcsekedési forrongások 's újítások' láza 's maszlaga; melly az embert Istentől, a' társaságokat a' **Religiótól** elszakasztani erőködik? és vészt lehellő mirigyével emészteni siet egész nemzedékeket? Nem veszitek e' észre [habár távulról is:] a' korszellem bélyegzette természetű egyenlőség 's szabadosság' elveiből fejét kiemelő és minden felé harapodzó nép' fölsőségnek az emberiséget megrendítő 's veszélyeztető koholmányit? Nem e' ez, és ehez rokon nemű balvélemények' syreni szülik a' szent szövetségeket szét szaggató, és a' köz csendet háborító dúlásokat? mellyek már már külfelől a' mi majd ezredes alkot-

mányunk láthatárára közelgő vésznek terhes felle-
giből öldöklő villányit csattogva minden felé lövel-
lik 's irtózva sejdítetik a' fejünkre is tolongható
zivatarinak kiömlését? és annyi századokig fenál-
lott ősi intézményünknek ne talán gyökerestől ki-
forgatását? — De oh mentsen a' magyarok' Iste-
ne illy borzasztó jövődőtől!

Avagy hát engedhetitek e' Ti egy egész nem-
zet' boldogságának 's jóllétének vallásos hűséggel
's eskütt hittel fölavatott őrjei! hogy a' megavult-
nak és a' jelenkor' állásához már nem alkalma-
tosnak hatyuí hangon sokaktól kikiáltott alkotmány
egykor sarkaiból is kidüljön? és a' csaknem min-
den tekintetéből megfosztottnak látszó **Religióval**
a' magyar név 's intézmény is vég alkonyára sies-
sen? — Oh ébredjeteek föl! és idején szabadulja-
tok a' veszedelemmel fenyegető orkánból! — avagy
nem kell akarnotok: hogy a' jó rendet 's csendet
támagató **Religió** illő tiszteletben 's méltóságban to-
vább is fenmaradjon? Mit késtek a' nép' szívébe szinte
mint törvénykönyveinkbe lelkiesméret és törvény sze-
rűleg azt béiktatni 's oda intézkedni: hogy a' **Religió**
és haza' köz érdekeit védve 's gyámolítva, e' **testvér**
alakok kívánt összehangzásban és egyetértésben áll-
hassanak egymással! — A' vallástalanság, a' viszón-
gások, a' visszavonások, a' visszaértések, visszaélé-
sek; a' szent 's isteni dolgoknak kikaczagása, kigú-
nyolása megszenségtelenítése mindannyi szörnyete-
gek, mellyek a' nemzet' boldogságát végső elnyeléssel
's elenyézzéssel fenyegetik. Oh kérlek 's kényszerítlek
a' **Religió 's haza** nevében! szabaduljatok! és a'
fejetlenség, 's féktelen szabadosság irtózatossá
kelepczéitől 's zsarnokságától, sőt még csak árnyéká-
tól is óvjátok magatokat 's ivadékaitokat; mert nem
csak magatokról hanem ezekről is felelni fogtok egy-
kor az Isten 's a' világ ítélő széke előtt.

Te pedig Seregek' Ura! a' Nemzetek' Atyja,
 isteni Fölség! hallgasd meg mennyei Királyi szé-
 ked eleibe fölbocsátott buzgó könyörgésinket; mel-
 lyeket a' magyar *Kaánan Aronjának, a' magyar Sion*
*Főpapjának**] szentelt kezei által ma hozzád benyúj-
 tottunk! Áld meg országunkat, a' mi magyar ha-
 zánkat! vezéreljed a' **Religió 's haza** javára a' mi
 Királyunkat! Tartsd meg Isten **FERDINANDUN-**
KAT! — Engedd! hogy vallásos 's tántoríthatat-
 lan hűséggel a' Király, a' **haza** és az öszves nem-
 zeti szövetség' elválaszthatlan közérdekeit szívün-
 kön hordozzuk! és nem a' forgandó korszellem, ha-
 nem a' soha meg nem avulható örök igazságok irá-
 nyozzák a' jelen 's a' jövőendő élet' boldogságára
 törekvő igyekezeteinket. Ámen.

*] *Fő Melt. Herczeg Kopácsy József Ur, Magyar or-
 szág' Primása, Esztergomi Érsek 's örökös Fő-Is-
 pány, Weszprémi Püspök 's a' t. ki a' nagy Misét e'
 napon ünnepélyes szertartással mondani méltózta-
 tott minden rendű számos TT. Hallgatók' je-
 lenlétében —*

